

Pedersen ML, Baker J, Munk-Olsen T, Gildberg FA. Ethnic disparities in clinical decision-making for rapid tranquillisation in adult forensic mental health inpatient settings: a qualitative study. In: International Journal of Mental Health Nursing. 2026; 35(4):e70323. <https://doi.org/10.1111/inm.70323>

Etniske uligheder i klinisk beslutningstagen om akut beroligende tvangsmedicin i retspsykiatrien: En kvalitativ undersøgelse

Martin Locht Pedersen. Sygeplejerske, Cand.cur., Ph.d.-studerende, Retspsykiatrisk Forskningsenhed Middelfart, Institut for Regional Sundhedsforskning, Syddansk Universitet & Psykiatrisk Afdeling Middelfart, Sygehus Lillebælt, Region Syddanmark. martin.locht.pedersen@rsyd.dk

Resumé

Introduktion

Forskning indikerer, at etniske minoritetspersoner oftere udsættes for akut beroligende tvangsmedicin (ABT) end etniske majoritetspersoner. Dette studie undersøgte, hvordan personalets kliniske beslutningstagen vedrørende ABT kan variere afhængigt af etnicitet, belyst gennem klinisk dokumentation i retspsykiatrien.

Metode

Et kvalitativt multipelt casestudie omfattende 19 ABT-forløb i retspsykiatrien, opdelt efter fødeland som indikator for etnicitet (etniske minoritetspersoner vs. etniske majoritetspersoner, dvs. danskfødte). Data fra klinisk dokumentation blev analyseret via indholdsanalyse med afsæt i en firekomponentramme for klinisk beslutningstagen.

Resultater

De overordnede mønstre i anvendelsen af ABT var overvejende ens mellem grupperne. Der blev dog identificeret forskelle i den tidsmæssige udvikling frem mod ABT, i forhandlings- og planlægningsprocesser samt i dokumentationen af belastning, sværhedsgrad og risiko. Hos etniske minoritetspersoner blev eskalerende uro og adfærd generelt registreret senere og tættere på tidspunktet for ABT, mens dette hos etniske majoritetspersoner hyppigere var dokumenteret over længere tidsperioder. Dokumentationen af proaktiv planlægning, forhandling om frivillig medicinering og eftersamtaler efter ABT var generelt begrænset, men mindre fremtrædende hos etniske minoritetspersoner. Personalets kliniske beslutningstagen fremstod som en iterativ og cyklisk proces, og gentagen anvendelse af ABT blev observeret i begge grupper.

Konklusion

Etnicitet kan have betydning for personalets kliniske beslutningstagen vedrørende ABT i retspsykiatrien, hvor etniske uligheder synes at opstå gennem kumulative, procesorienterede variationer gennem hele forløbet. Der er behov for yderligere forskning for at bekræfte og nuancere disse fund.

Implikationer for praksis

Studiet understreger behovet for øget opmærksomhed på dokumentationspraksis, tidlig identifikation af eskalerende uro og adfærd samt systematisk planlægning og refleksion. Dette kan bidrage til at forebygge potentielle etniske uligheder i anvendelsen af ABT. Fremtidig forskning bør undersøge samspillet mellem etnicitet og andre faktorer i relation til klinisk beslutningstagen vedrørende ABT.

Projektet er støttet med en bevilling fra Novo Nordisk Fonden (NNF22OC0080419)

